

(socialt og privat) har således væsentligt oversteget de beløb, der var forudsat ved lovens gennemførelse.

Lånebevillingerne er i de senere år blevet meddelt på grundlag af detaljerede byggeprogrammer, hvori man på forhånd har søgt at fastlægge et bestemt forhold mellem privat og socialt byggeri og imellem parcelbyggeriet og udlejningsbyggeriet. Man har endvidere forsøgt at gennemføre en fordeling inden for de enkelte områder, som tager rimelige hensyn ikke blot til de tilstedeværende byggemuligheder og det konstaterede boligbehov, men tillige tager sigte på at skabe en stabil rytme for byggeriets udvikling. Særlige bestræbelser har været udfoldet for at gennemføre en sæsonudjævning. Lånetilsagnene har derfor været gjort betinget af, at byggeforetagenderne blev holdt i gang vinteren igennem. Det har i de forløbne år vist sig, at det i mange tilfælde har været den faglærte murerarbejdskraft, der har sat grænsen for byggeriets omfang. Man har derfor søgt at fremme det utraditionelle byggeri for derved at skabe et tilskud til byggekapaaciteten, uden at det går ud over en stabil rytme i byggevirksomheden som helhed.

7. Kommunernes medvirken i statslåneordningen finder udtryk igennem kommunernes forberedende gennemgang af låneansøgningerne og kommune-garantien.

Administrationen af byggestøtteleven forudsætter kommunernes medvirken på forskellig måde. Dette gælder i første omgang den forberedende behandling af statslånesagerne, hvor boligministeriet i mange henseender må forlade sig på kommunernes lokale kendskab til behov, prisforhold og lignende. Endvidere sker hele den detaljerede gennemgang af de afsluttende byggeregnskaber ved kommunernes foranstaltning.

Af særlig betydning er lovens bestemmelser om kommunekautiøn.

Lånegrænsens højde er ifølge loven afhængig af, om der opnås kommunegaranti for en vis yderste del af statslånet. Ved påtagelse af garanti indestår kommunen over for staten for betaling af den garanterede del af statslånet i tilfælde af, at lånet måtte blive nødlidende. Loven — navnlig efter dens ændring i 1951 — indeholder forskellige bestemmelser til begrænsning af kommunegarantiens omfang: dels nedbringes garantiforpligtelsen i et vist omfang i takt med afdragene på lånene, og dels er der mulighed for at lempe kautiønen for de kommuner, der har påtaget sig særligt store garanti-forpligtelser i forhold til deres indbyggerantal.

De garantiforpligtelser, som kommunerne har påtaget sig, udgjorde pr. 31. december 1953 lige

ved 225 mill. kr. eller ca. 61 kr. pr. indbygger i de kommuner, hvori garanti er meddelt. Der er dog ret store forskelligheder i garantiforpligtelsernes omfang fra kommune til kommune. Om kautiønsforpligtelsernes fordeling på kommunernes hovedgrupper henvises til nedenstående opstilling pr. 31. december 1953.

	Garantibeløb pr. indbygger kr.
Hovedstaden.....	21,30
Hovedstadsområdet iøvrigt.....	184,80
Provinsbyer med forstæder.....	96,90
Bymæssige bebyggelser.....	55,60
Landkommuner.....	14,70
<hr/>	
Hele landet... ..	61,00

Den store forskel i kautiønsforpligtelserne har specielt indenfor hovedstadsområdet virket uheldig. Der har derfor været udfoldet bestræbelser for at gennemføre en vis udligning i kautiønsforpligtelserne, men de lovforslag, der herom har været forelagt rigsdagen, er ikke blevet gennemført.

Selv om kautiønsforpligtelserne talmæssigt er ret betydelige, er de hidtil ikke resulteret i større tab for kommunerne. Der var således pr. 31. marts 1954 ialt kun bortauktioneret 19 ejendomme. Der foreligger endelig opgørelse af tabet for 10 af disse ejendomme, der har medført tab for kommunerne på ca. 6 500 kr., medens statens tab androg ca. 28 000 kr. Det må i denne forbindelse anføres, at vilkårene for de pantebrev, der skal indestå efter en overtaget ejendoms videre salg ofte er gunstigere for staten end vilkårene for de oprindelige statslån, således at der ad denne vej kan opnås en fordelagtigere stilling for staten end før auktionen, selvom salgssummen ikke giver fuld dækning for statslånet.

Påtagelse af garanti forudsætter i de fleste tilfælde godkendelse af amtsråd eller indenrigsministeriet.

Som vilkår for at påtage sig garanti kan en kommunalbestyrelse i princippet stille de betingelser, som den finder passende. Disse betingelser må naturligvis ikke fordyre byggeriet eller indebære mulighed for en sådan fordyrelse. Stiller kommunen iøvrigt vilkår, der ikke kan godkendes, betragter ministeriet garantien som ikke givet, og statslånet bliver fastsat indenfor den lånegrænse, der gælder for lån uden kommunegaranti.

Visse kommunalbestyrelser betinger garanti for statslån af, at ejendommene kun udlejes eller sælges til personer, der har haft fast bopæl i kommunen en vis tid. Sådanne vilkår har en uheldig indflydelse på bevægeligheden på boligmarkedet.

Det spørgsmål har været rejst, om kommunerne